

Artros i höft, knä eller hand - vid besök hos fysioterapeut/sjukgymnast eller arbetsterapeut

Syfte

Beskriva åtgärder som bör vidtas för artrospatienter som söker vård. Uppnå mer lika vård inom rehab i Regionen.

Omfattning

Rutinen gäller för patienter med artros i höft, knä och/eller hand som söker Rehab söder eller Samrehab.

Ansvar

Rutinen ska följas av fysioterapeuter/sjukgymnast och arbetsterapeuter inom Rehab söder och Samrehab.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
230612	Revidering	Julia Edman
220705	Revidering	Julia Edman
181126	Revidering	Ulrika Bokén, Maria Götesson
130506	Reviderad	
110501	Fastställd	Anna-Karin Nilsson, Niklas Föghner

Besök, bedömning och behandling kan genomföras fysiskt eller via telefon och video

- Genomför sedvanlig bedömning.
- Informera om Svenska Artrosregistret. Om patienten ger samtycke till registrering, dela ut ”Registrering i Svenska Artrosregistret” och påbörja registrering.
  - Fysioterapeut/sjukgymnast/arbetsterapeut fyller i Terapeutformulär - Första besök. Görs genom Direktöverföring från journal till register ([G:\eHälsa_rehabilitering_LKL\Artros och Svenska Artrosregistret\Direktöverföring journal - Svenska artrosregistret](G:\eHälsa_rehabilitering_LKL\Artros och Svenska Artrosregistret\Direktöverföring journal - Svenska artrosregistret)), via Svenska Artrosregistrets hemsida alternativt pappersblad.
  - Patienten fyller i Patientformulär Första besök (höft, knä eller hand). Registreringen görs via:
    - omvänt ärendeflöde i 1177, färdiga mallar finns
    - utskrivet papper med PIN-kod
    - formulär skickat med posten
    - dela ut papper till de patienter som är på mottagningen och inte vill fylla i via dator
- Erbjud grundbehandling:
  - Erbjud information om artros genom: Digital artrosskola eller fysisk artrosskola. Har patienten inte möjlighet att delta i något av detta - ge individuell information.
  - Erbjud träningsgenomgång/träningsperiod efter patientens behov och mottagningens möjligheter.
  - Vid behov av viktkontroll hänvisas patienten till livsstilssjuksköterska på HC.
- Efter bedömning avgörs om patienten är i behov av kompletterande behandling.
- Erbjud uppföljning av grundbehandling efter patientens behov alternativt efter tre månader från första tillfället hos terapeut vid samtidig uppföljning för Svenska Artrosregistret.
- Erbjud patienten kontakt med arbetsterapeut vid handbesvär respektive kontakt med fysioterapeut vid höft/knäbesvär.

Artrosskola – digital eller fysisk

- **Digital artrosskola** ges genom verktyget Stöd och Behandling där ansvarig terapeut delar skolan.
- Ge patienten information om hur hen hittar dit och vad som finns tillgängligt i skolan.
- Dela eventuellt träningsövningar som är aktuella.
- Starta eventuellt aktivitetsplan för rapportering av träning.
- Informera patienten om att du finns tillgänglig via meddelanden samt att du kan se när patienten hittat in eller är klar.
- Om patienten inte varit aktiv rekommenderas att du skickar ett meddelande för påminnelse efter 1-2 veckor.

Broschyr för patient och behandlare finns i: [G:\eHälsa_rehabilitering_LKL\Stöd och behandling\Moment som finns i SoB\Digital artrosskola\Broschyrer](#)
Instruktionsfilmer för behandlare finns på Vårdgivarwebben → IT-stöd → 1177 e-tjänster → Stöd och behandling → För dig som jobbar i Stöd och Behandling.

- **Fysisk artrosskola** består av två till tre teoritillfällen med föreläsningmaterial från Svenska Artrosregistret.
- Anmäl till skolan enligt din mottagnings rutin.
- Artrosinformatör rekryteras via reumatikerförbundet om mottagningen önskar detta.
- Lokalt tillägg för Rehab söder: Apotekare som ger läkemedelsinformation medverkar i Artrosskolan, detta arbete är under utveckling.

Träningsperiod

- Den fysioterapeut/sjukgymnast/arbetsterapeut som träffat patienten vid första tillfället ansvarar för utformning och genomgång av träningsprogram. Träning kan därefter ske på flera olika sätt med uppföljning efter behov, exempel nedan:
  - Handledd träning på mottagning två gånger per vecka i 6-8 veckor, med fördel i grupp.
  - På egen hand efter instruktion/rådgivning- i hemmet eller annan träningslokal.

Registeruppföljning 3 månader

- Uppföljning ska genomföras 3 månader efter första tillfället (max 6 månader efter första tillfället). Uppföljningen kan göras vid besök, via video eller telefon.
- Fysioterapeut/sjukgymnast/arbetsterapeut fyller i Terapeutformulär – uppföljning 3 månader. Se inskrivning för alternativa sätt att göra uppföljningen på.
- Patienten fyller i Patientformulär uppföljning 3 månader (höft, knä eller hand). Se inskrivning för alternativa sätt att göra uppföljningen på.

Registeruppföljning 1 år – endast patient

- Till de patienter som har konto på 1177 kommer utskick ske dit automatiskt. Om de inte har konto kommer patienten hamna under ”Hantera patientenkäter” på registrets hemsida. De patienter som har konto men inte aviseringar påslagna eller inte svarar på utskicket kommer också hamna i ”Hantera patientenkäter” under ”Dags att skicka första påminnelse” listan.

Svenska Artrosregistret

- Rutiner för hur registreringen genomförs skiljer mellan olika mottagningar.
- Hemsida: boa.registercentrum.se
- Skaffa behörighet till att logga in och registrera genom att klicka på Stöd för vårdpersonal → Så blir du användare
- För instruktioner om hur du registrerar och patienten fyller i formulär, klicka på Stöd för vårdpersonal → Så registrerar du → Välj aktuell registrering.
- Patientens PIN-kod blir tillgänglig efter att terapeuten startat registreringen enligt instruktion ovan. Den hittas genom att logga in och klicka vidare på ”Verktyg för registrerare” högst upp och sedan ”Hantera patientenkäter”. Där hittar du vilka patienter som ska följas upp samt deras PIN-kod. På sidan hittar du även en instruktion för verktyget.
- OBS: vid användande av pappersformulär - se till att patienten fyllt i alla frågor.
- Om hela eller delar av grundbehandlingen getts med hjälp av tolk ska detta markeras i fysioterapeutens/sjukgymnastens/arbetsterapeutens formulär.
- På hemsidan finns det deltagarmaterial att dela ut på arabiska, engelska, somaliska och spanska.
- Inmatning av pappersformulär i Svenska Artrosregistret ska göras av administrativ personal i största möjliga mån
- Pappersformulär som fyllts i av terapeut eller patient ska efter att det skrivits in sparas på mottagningen på ett säkert sätt i 2 år och kan därefter kasseras.

Inklusionskriterier Svenska Artrosregistret:

- *Ledbesvär på grund av artros från höft, knä eller hand som föranleder besök i sjukvården.*

Exklusionskriterier Svenska Artrosregistret:

- *Annan allvarlig primär orsak till besvären (tumör, inflammatorisk ledsjukdom, sequele höftfraktur). En grundlig anamnes och undersökning ska alltid genomföras för att utesluta andra allvarliga orsaker till besvären. Vid misstanke om annan allvarlig sjukdom hänvisas patienten till läkare.*
- *Andra sjukdomar som för närvarande ger svårare symtom än artrosbesvär (t.ex. kronisk generaliserad smärta, fibromyalgi). Symtom av andra orsaker än artros bör då behandlas först, innan artrosskola erbjuds.*